

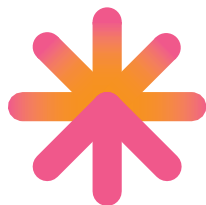

DIDACTIVE

Okvir kompetencija ključnih životnih sposobnosti

Co-funded by
the European Union

DIDACTIVE

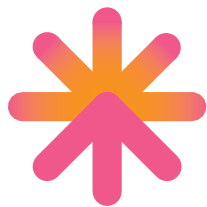

Uvod

U današnjem obrazovnom i digitalnom okruženju koje se brzo mijenja, pojedinci trebaju ne samo tradicionalne vještine, već i sposobnost oblikovanja vlastitog puta učenja i profesionalne budućnosti. Uz ubrzane tehnološke promjene i stalni razvoj prirode posla, postaje presudno preuzimati inicijativu, donositi odluke temeljene na činjenicama i snalaziti se u složenim okruženjima.

To posebno vrijedi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslih, gdje polaznici — često s ograničenim formalnim obrazovanjem — istodobno razvijaju vještine relevantne za posao i samopouzdanje potrebno za aktivno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada. Ti polaznici trebaju više od tehničke obuke; potrebna im je potpora u razvoju načina razmišljanja i kompetencija koje im omogućuju da preuzmu odgovornost za vlastito učenje, upravljaju životnim promjenama i smisleno koriste digitalne alate i okruženja.

DIDACTIVE okvir životnih sposobnosti odgovara upravo toj potrebi. Okvir osnažuje odrasle polaznike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kroz razvoj ključnih životnih sposobnosti — sposobnosti samostalnog djelovanja i donošenja svrhovitih odluka. Kroz ovaj okvir, polaznici kritički promišljaju vlastitu situaciju, zamišljaju moguću budućnost, mobiliziraju resurse i razvijaju otpornost potrebnu za ostvarenje ciljeva u osobnom i profesionalnom kontekstu.

DIDACTIVE

Razvoj okvira životnih vještina

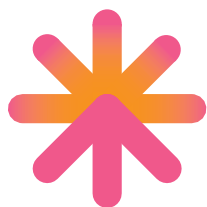
DIDACTIVE okvir za životne vještine (eng. Agency) temelji se na dva ključna europska modela: Europskom okviru za osobne i društvene ključne kompetencije te ključne kompetencije učenja (LifeComp) i Okviru digitalnih kompetencija za građane (DigComp). LifeComp pruža osnove za cjeloživotno učenje, naglašavajući osobni razvoj, društvenu interakciju i samousmjerenost učenje, dok DigComp ocrtava digitalne vještine potrebne za snalaženje i napredovanje u digitalnom okruženju. Zajedno, ovi okviri stvaraju holistički temelj koji se bavi i osobnom i digitalnom dimenzijom suvremenog djelovanja.

Nalazi iz izvješća o istraživanju radnog paketa 2 projekta DIDACTIVE odigrali su ključnu ulogu u oblikovanju ovog okvira. Provođenjem temeljitog teorijskog istraživanja u Francuskoj, Austriji, Italiji, Hrvatskoj, Grčkoj i Nizozemskoj, izvješće pokazuje mnogo različitih načina na koje ljudi razumiju i koriste izraz "agency". Iako različite zemlje koriste različite prijevode – neki ističu osnaživanje, drugi se usredotočuju na donošenje odluka ili otpornost – svi se slažu da pojam podrazumijeva sposobnost samostalnog djelovanja, suočavanja s izazovima i utjecaja na okolinu.

Na temelju tih nalaza, Okvir kompetencija životnih sposobnosti DIDACTIVE obuhvaća sljedeća područja:

- Mašta i orijentacija na budućnost: Polaznici analiziraju vlastitu situaciju, prepoznaju razvojne potrebe i zamišljaju buduće ciljeve.
- Mobilizacija i akcija: Polaznici prepoznaju i mobiliziraju osobne i kontekstualne resurse, postavljaju ciljeve i provode akcijske planove.
- Samoregulacija i otpornost: Polaznici razvijaju vještine za upravljanje emocijama, suočavanje sa stresom i održavanje opće dobrobiti uz ustrajnost prema ciljevima.
- Učenje kako učiti i prilagodba: Polaznici prate napredak, provjeravaju svoje planove i prilagođavaju se promjenama.

U konačnici, nastavni okvir životnih vještina nastao u projektu DIDACTIVE – oblikovan nalazima izvješća o istraživanju – čini temelj za razvoj hibridnog programa obrazovanja DIDACTIVE. Ovaj program, namijenjen odraslim polaznicima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s niskom razinom formalnog obrazovanja, pruža edukatorima i pružateljima usluga osposobljavanja jasan vodič koji pomaže polaznicima da postanu aktivni, samoodređeni pojedinci koji se mogu samopouzdanost snalaziti u osobnim i digitalnim izazovima u našem svijetu koji se stalno mijenja.

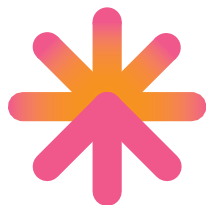

DIDACTIVE

DIDACTIVE okvir kompetencija: ključne životne sposobnosti

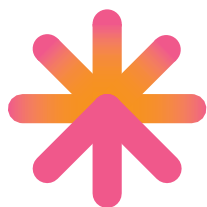
Mašta i orijentacija na budućnost

Podkompetencija	Deskriptor	Razina kompetencije	Deskriptor(i) razine / Ishodi
Analizirati trenutnu situaciju i prepoznati potrebe	Procijeniti trenutnu situaciju i identificirati područja za razvoj. To uključuje razumijevanje onoga što je potrebno da bi se krenulo naprijed: <i>"To je ono što mi treba."</i> Ova kompetencija je korisna za predviđanje budućih ciljeva i planiranje koraka za njihovo postizanje u karijeri.	1 Razumijevanje	Uz podršku moći prepoznati svoje trenutne kompetencije i osnovne potrebe u karijeri. Biti voljan i sposoban identificirati očite razlike između trenutnog i željenog profesionalnog položaja.
		2 Podržana provedba	Moći temeljito analizirati svoj profesionalni status pomoću alata za samoprocjenu, uz stručno usmjeravanje. Moći odrediti prioritete razvojnih potreba na temelju ciljeva karijere i izraditi akcijske planove za njihovo rješavanje.
		3 Samostalno djelovanje	Moći samostalno provoditi sveobuhvatne samoprocjene i predvidjeti buduće potrebe za vještinama. Moći identificirati razvojne prilike i povezati osobnu analizu sa strateškim planiranjem karijere bez vanjske podrške.
Razmišljati unaprijed i stvoriti viziju	Biti sposoban zamisliti buduće ciljeve i planirati kako ih postići. To uključuje zamišljanje onoga što osoba želi postati: <i>"To je smjer u kojem se želim razvijati."</i> Ova kompetencija je korisna za postavljanje dugoročnih ciljeva i mapiranje koraka za njihovo postizanje u karijeri.	1 Razumijevanje	Uz podršku prepoznati važnost razmišljanja unaprijed i predviđanja budućih ciljeva. Prepoznati potrebu za planiranjem profesionalnog razvoja.
		2 Podržana provedba	Moći stvoriti viziju za budućnost te postaviti i slijediti ciljeve, također kroz proces usmjeravanja.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno zamišljati svoju profesionalnu budućnost i planirati korake za njezino postizanje. Samouvjereno postavljati i slijediti ciljeve bez potrebe za vanjskom podrškom.

DIDACTIVE

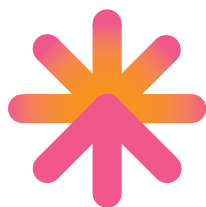
Biti motiviran i odlučan prihvatiti izazov	Biti proaktivan i pokazati upornost u suočavanju i prevladavanju prepreka. To uključuje prihvaćanje izazova s pozitivnim stavom i snažnom predanošću uspjehu: <i>"Spreman sam se uhvatiti u koštac s tim."</i> Ova kompetencija pomaže u održavanju otpornosti i usredotočenosti, omogućujući prevladavanje profesionalnih izazova i postizanje vlastitih ciljeva odlučno i samouvjereno.	1 Razumijevanje	Uz podršku moći razumjeti da su motivacija i odlučnost ključni čimbenici za rješavanje izazova u karijeri i postizanje profesionalnih ciljeva. Prepoznati potrebu za održavanjem proaktivnosti i otpornosti.
		2 Podržana provedba	Moći prihvatiti profesionalne izazove i razviti odlučnost, također kroz proces usmjeravanja. Početi razvijati strategije i primjenjivati tehnike za prevladavanje prepreka.
		3 Samostalno djelovanje	Moći se samostalno nositi s izazovima motivirano i odlučno. Samouvjereno postavljati i postizati ciljeve na temelju utvrđenih strategija i tehnika, bez potrebe za vanjskom podrškom.

DIDACTIVE

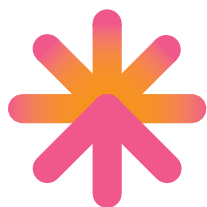
Mobilizacija i akcija (LifeComp S2, S3, DigComp 2.1, 2.4)

Podkompetencija	Deskriptor	Razina kompetencije	Deskriptor(i) razine / Ishodi
Biti svjestan dostupnih vlastitih i kontekstualnih resursa i biti sposoban adekvatno koristiti te resurse	Ova vještina pomaže u zamišljanju budućih ciljeva i planiranju koraka kako bi ih se postiglo u karijeri. <i>"To su moji resursi i znam kako ih koristiti."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku, moći prepoznati važnost svjesnosti osobnih i kontekstualnih resursa kao što su vještine, mreže i alati te prihvaćati potrebu za učinkovitim korištenjem tih resursa.
		2 Podržana provedba	Razviti svijest o dostupnim resursima i moći ih aktivno koristiti, ali uz pomoć kolega, supervizora ili strukturiranih programa.
		3 Samostalno djelovanje	Moći samostalno i učinkovito koristiti resurse. Samostalno identificirati potrebne resurse, planirati njihovo korištenje i uspješno ih implementirati.
Donošenje odluka, postavljanje ciljeva i definiranje akcijskog plana	Sposobnost donošenja odluka temeljenih na informacijama, uspostavljanja jasnih ciljeva i zacrtavanje konkretnog plana za postizanje tih ciljeva: <i>"Ovo su konkretni koraci koje ću poduzeti."</i> Ova kompetencija je korisna za učinkovit razvoj karijere jer omogućuje pojedincima da upravljaju svojim karijernim putevima sa svrhom i smjerom.	1 Razumijevanje	Uz podršku, razumjeti značenje donošenja odluka, postavljanja ciljeva i planiranja akcija te prihvaćati da su oni ključni za postizanje nećijih ciljeva u karijeri. Prepoznati potrebu za jasnim ciljevima i strukturiranim planovima.
		2 Podržana provedba	Aktivno donositi odluke, postavljati ciljeve i definirati akcijske planove uz vanjsku podršku ili vodstvo.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno donositi odluke i postavljati ciljeve, biti sposoban procijeniti opcije, uspostavljanje jasnih ciljeva i zacrtavati sveobuhvatan plan za njihovo postizanje. Ova neovisnost omogućuje učinkovito snalaženje u karijeri bez stalne podrške.

DIDACTIVE

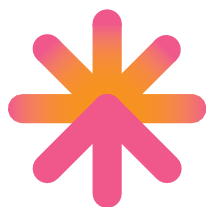
Raditi s drugima i tražiti podršku	Učinkovito surađivati s drugima i tražiti pomoć kada je to potrebno: <i>"Znam koga zamoliti za pomoć."</i> Ova kompetencija je korisna za postizanje ciljeva u karijeri jer omogućuje pojedincima da iskoriste snagu svojih vršnjaka, izgrade produktivne odnose i prevladaju izazove zajedničkim naporom.	1 Razumijevanje	Uz podršku, znati da traženje pomoći od iskusnih kolega može poboljšati njihovo učenje i učinak.
		2 Podržana provedba	Surađivati i tražiti pomoć od drugih. Biti svjestan kako učinkovito raditi s članovima tima i kako zatražiti podršku kada je to potrebno.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno se obraćati drugima za podršku i uspostavljati čvrste radne odnose. Učinkovito dijeliti zadatke, tražiti podršku kada je to potrebno i težiti uspjehu kroz učinkovit timski rad.
Obavljanje potrebnih zadataka i donošenje planova	Biti sposoban učinkovito izvršavati potrebne dužnosti i provoditi akcijske planove. <i>"Znam kako učinkovito obavljati zadatke i provesti svoje planove u djelo kako bih postigao svoje ciljeve u karijeri."</i> Ova kompetencija je korisna za razvoj učinkovitih sposobnosti jer omogućuje pojedincima da učinkovito izvršavaju svoje odgovornosti i postižu ciljeve.	1 Razumijevanje	Uz podršku moći razumjeti nužnost izvršavanja zadataka i provedbe planova za postizanje ciljeva u karijeri. Prihvaćati odgovornost za poduzimanje akcija prema postavljenim ciljevima.
		2 Podržana provedba	Pod vodstvom supervizora, slijediti detaljan akcijski plan za dovršetak projekta. Koristiti kontrolne popise, sastanke o napretku i povratne informacije od svog tima kako bi osigurao da su zadaci dovršeni točno i na vrijeme.
		3 Samostalno djelovanje	Biti sposoban identificirati potrebne dužnosti, planirati njihovo izvršavanje i učinkovito provoditi akcijske planove. Biti spreman nositi se sa složenim zadacima i postizati ciljeve bez nadzora.

DIDACTIVE

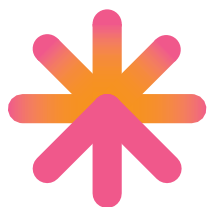
Samoregulacija i otpornost (LifeComp P1, P2, P3)

Podkompetencija	Deskriptor	Razina kompetencije	Deskriptor(i) razine / Ishodi
Nositi se s emocijama i stresom	Upravlјati emocijama i razinama stresa kako biste održali dobrobit i produktivnost: <i>"Znam kako upravljati svojim emocijama i učinkovito se nositi sa stresom."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku, razumjeti da je upravlјanje emocijama i stresom važno za profesionalnu učinkovitost. Početak prepoznavanja nećijih emocionalnih i stresnih okidača i potrebe za njihovim rješavanjem.
		2 Podržana provedba	Uz podršku kolega, nadređenog ili savjetnika, naučiti prakticiranje upravlјanja stresom i vremenom te druge strategije za održavanje usredotočenosti tijekom situacija visokog pritiska.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno upravljati svojim emocijama i učinkovito se nositi sa stresom. Biti sposoban prepoznati stresore, provoditi strategije suočavanja i održavanja emocionalne ravnoteže.
Prepoznati svoje snage i ograničenja	Biti svjestan vlastitih snaga i slabosti kako bismo donosili odgovorne i promišljene odluke i postavljali realne ciljeve: <i>"Znam prepoznati svoje snage i priznati svoja ograničenja."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku, moći prepoznati značenje samosvijesti u osobnom i karijernom razvoju. Identificirati vlastite snage i ograničenja.
		2 Podržana provedba	Razmišljati o snagama i ograničenjima uz pomoć povratnih informacija drugih. Koristiti ove informacije za postavlјanje realnih ciljeva u karijeri i planova poboljšanja.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno procjenjivati i iskorištavati prednosti tijekom rješavanja ograničenja. Tražiti prilike za rast i poboljšanje.

DIDACTIVE

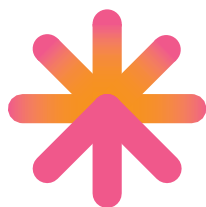
Održavati dobro zdravlje	Održati fizičko i mentalno zdravlje kako biste postigli opću dobrobit i uspjeh u karijeri: <i>"Osjećam se dovoljno snažno da to učinim."</i> <i>"Ovo su mogući načini za održavanje zdravog načina života kako bih podržao svoje ciljeve u karijeri."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku, moći razumjeti važnost održavanja fizičkog i mentalnog zdravlja za opću dobrobit i uspjeh u karijeri. Prihvaćati potrebu za zdravim načinom života.
		2 Podržana provedba	Slijediti zdravstvene i wellness rutine uz smjernice. Tražiti ideje i rješenja za održavanje uravnoteženog načina života.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno održavati zdrav način života, npr. redovitom tjelovježbom, uravnoteženom prehranom i praksama mentalnog zdravlja. Kontinuirano tražiti nove načine za poboljšanje cjelokupnog zdravlja.
Obavljanje potrebnih zadataka i donošenje planova	Moći izvršavati zadatke i provoditi planove kako bi postigao ciljeve u karijeri: <i>"Znam kako učinkovito obavljati zadatke i provoditi svoje planove u djelo kako bih postigao svoje ciljeve u karijeri."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku, moći razumjeti nužnost izvršavanja i završavanja zadataka, kao i provedbe planova za postizanje ciljeva u karijeri.
		2 Podržana provedba	Izvršavati zadatke i donositi planove uz podršku drugih. Moći slijediti strukturirane procese.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno obavljati zadatke i donositi planove. Kontinuirano procjenjivati i usavršavati aktivnosti kako bi se osigurala usklađenost s ciljevima u karijeri.

DIDACTIVE

Učenje kako učiti i prilagodba (LifeComp L3, S1)

Podkompetencija	Deskriptor	Razina kompetencije	Deskriptor(i) razine / Ishodi
Praćenje napretka	Promatrati i pratiti vlastiti napredak kako biste pregledali razvoj i ciljeve: <i>"Znam kako pratiti svoj napredak kako bih bio siguran da se krećem prema zadanim ciljevima u karijeri."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku moći prepoznati važnost praćenja napretka u osobnom i karijernom razvoju. Prihvaćati povratne informacije i prepoznaje područja za poboljšanje.
		2 Podržana provedba	Aktivno koristiti alate i resurse koje pružaju mentori ili sustavi podrške za praćenje i procjenu napretka. Redovito se obraćati supervizorima ili mentorima kako bi razgovarali o napretku.
		3 Samostalno djelovanje	Samostalno postavljati sustave za praćenje i procjenu napretka. Prilagođavati ciljeve i strategije na temelju samoprocjene i povratnih informacija.
Pregled planova	Redovito pregledavati i prilagođavati planove kako bi se osiguralo da ostanu relevantni i ostvarivi. <i>"Ovo su koraci koje poduzimam kako bih pregledao i prilagodio svoje planove za razvoj karijere prema potrebi."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku moći razumjeti potrebu za povremenim pregledom planova za razvoj karijere. Prihvaćati da će se planovi možda morati promijeniti na temelju novih informacija ili okolnosti.
		2 Podržana provedba	Pregledavati planove karijere uz pomoć mentora ili karijernog savjetnika. Koristiti strukturirane procese za procjenu izvedivosti i učinkovitosti trenutnih planova.
		3 Samostalno djelovanje	Redovito provoditi neovisne preglede planova karijere. Donositi informirane prilagodbe planova na temelju samorefleksije i dugoročnih ciljeva u karijeri.

DIDACTIVE

Razmatranje učinka djelovanja na okolno okruženje	Razumjeti i procijeniti kako postupci i odluke utječu na neposredno radno okruženje, kolege i obitelj: <i>"Znam kako procijeniti utjecaj svojih postupaka kako bih donio odgovorne i promišljene odluke."</i> Ova kompetencija je korisna za poticanje pozitivnog radnog okruženja i osiguravanje da se ciljevi u karijeri povežu s osjećajem odgovornosti i obzirnosti prema drugima: <i>"Ovo su učinci mojih postupaka na moje okruženje i uzimam ih u obzir."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku moći priznati da osobne i karijerne radnje mogu utjecati na okolinu. Razumjeti važnost razmatranja ovih učinaka u donošenju odluka.
		2 Podržana provedba	Tražiti smjernice o tome kako procijeniti utjecaj radnji na kolege, obitelj ili kulturu na radnom mjestu.
		3 Samostalno djelovanje	Proaktivno razmatrati implikacije odluka o karijeri. Samostalno provoditi održive i etičke prakse.
Provedba odgovarajućih prilagodbi	Fleksibilno i prilagodljivo odgovoriti na promjene uvođenjem potrebnih prilagodbi: <i>"Ovo su prilagodbe koje radim kako bih se prilagodio novim izazovima i prilikama."</i>	1 Razumijevanje	Uz podršku moći shvatiti da su fleksibilnost i prilagodljivost ključni za osobni rast i rast karijere. Prihvaćati nužnost prilagodbi kada je to potrebno.
		2 Podržana provedba	Prilagođavati planove i radnje uz vodstvo mentora ili supervizora. Moći se prilagoditi na temelju povratnih informacija i promjenjivih okolnosti.
		3 Samostalno djelovanje	Pokazivati samopouzdanje i samostalno prilagođavati strategije i planove. Kontinuirano se prilagođavati novim izazovima i prilikama proaktivnim načinom razmišljanja.